

Připomínky a dotazy účastníků diskuse včetně odpovědí zpracovatelů návrhu projektu:

PhDr. Eleonora Smékalová, Ph.D, PedF UPOL: Kde najdou školy, které budou mít zájem o vstup do projektu podmínky a přihlášku?

PhDr. Zapletalová: Informace a přihláška budou po vyhodnocení odborné diskuse k projektovému záměru, předpokládá se, že ještě v průběhu července 2011, zveřejněny na webových stránkách www.ippp.cz a po domluvě s odborem CERA, který má na MŠMT na starost projekty z OP VK, také na webových stránkách www.msmt.cz. Školám zapojeným do projektu Rozvoj ŠPP-VIP II budou tyto dokumenty zaslány e-mailem.

Mgr. Miroslav Raindl, SVP Kelč: Jak budou střediska výchovné péče zapojována a doplňována pracovníky na ½ úvazku?

Mgr. Hrbková: Při zapojování sehraje klíčovou úlohu Asociace pracovníků SVP, ve spolupráci s touto asociací vytipuje MŠMT v průběhu září 2011 odborníky.

PhDr. Václava Masáková, PPP pro Prahu 1, 2 a 4, konstatovala, že v současné době má spolupráce PPP a školních poradenských pracovišť různou úroveň a proto ocenila, že projekt se zaměřuje na podporu této spolupráce. Vznese následující připomínky a dotazy:

- 1) Proč nejsou cíle projektu zaměřeny i na školní metodiky prevence?
- 2) Jak bude v projektu organizována supervize?
- 3) Poznámka k aktivitě 4: důležitá kvantitativní data o školských poradenských zařízeních je možné získávat také ze statistických výkazů.
- 4) Počítá projekt také se spoluprací s OSPOD? Tato spolupráce je důležitá zejména vzhledem k omezeným možnostem škol a školských poradenských zařízení ve vztahu k sociálně ohroženým dětem.

PhDr. Zapletalová:

- 1) Školní metodici prevence jsou součástí školních poradenských pracovišť, projekt počítá s jejich vzděláváním prostřednictvím e-learningu, kromě toho budou zapojeni do prezenčního vzdělávání týmů školních poradenských pracovišť.
- 2) Již sama metodická podpora má mnohdy částečně supervizní charakter, supervizi, která je součástí projektu, budou doporučovat metodici ve vybraných případech.
- 3) S agregovanými daty ze statistických výkazů o školských poradenských zařízeních divize IPPP pravidelně pracuje; z hlediska cílů projektu jsou však některá data v těchto výkazech nadbytečná, jiná v nich naopak chybějí; forma, jakou budou kvantitativní data ze školských poradenských zařízení získávána, bude v kompetenci vedoucích metodiků a jejich dohody se školskými poradenskými zařízeními.
- 4) Školy a školská poradenská zařízení podle našich dosud učiněných zjištění s OSPOD spolupracují, konkrétní údaje o této spolupráci budou v projektu sledovány.

RNDr. Pavla Polechová, CSc. konstatovala, že projekt vnímá jako přínosný z hlediska „welfare dětí“ (péče o děti) Vznese následující připomínky a dotazy:

- 1) Orientací na děti se speciálními vzdělávacími potřebami a „hraniční děti“ zasahuje projekt jen špičku ledovce; individualizace vzdělávání je potřebná u všech dětí, teprve pak lze hovořit o inkluzi. „Hraniční děti“ by měly být vystaveny obohacujícímu prostředí.

- 2) Není vhodné, aby v projektu bylo v rámci modelů vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ověřováno kromě inkluze a integrace také vzdělávání segreganční.

PhDr. Zapletalová:

- 1) Cílovou skupinou projektu jsou všichni žáci škol, se kterými pracují školní psychologové a školní speciální pedagogové, podporu odborníka obvykle potřebují zejména děti se spec.vzd. potřebami a tzv. „hraniční“. Realizace skutečného inkluzivního vzdělávání vyžaduje zmapovat potřeby a na tomto základě nastavit podmínky (také např. anglický psycholog a evropský odborník na problematiku inkluzivního vzdělávání P. Farrell konstatoval, že bez zajištěných podmínek nelze inkluzi realizovat). Projekt by měl porovnat různé typy škol a jeho výstupem by měly být informace, co lze v těchto jednotlivých typech škol změnit. Předpokládá se, že do projektu budou zapojeny různé typy škol, např. školy spojující předškolní a základní vzdělávání (přispěje i ke zmapování přínosu odborné spolupráce školního specialisty při přijímání žáků do 1. ročníků), velké střední školy s 1500 žáky a internátem, kde vzniká nejvíce dosud nepopsaných jevů atd.
- 2) Termínem „segreganční“ vzdělávání bylo myšleno vzdělávání žáků se zdravotním postižením ve speciálních školách, které máme také do projektu zařazeny. Pokud text budí mylnou představu, bude upraven.

PhDr. Miloslav Čedík, Ph.D: Jak bude zajištěna udržitelnost školních specialistů po ukončení projektu?

Mgr. Hrbková: Prohlášení vlády zavazuje MŠMT k podpoře školních poradenských služeb, respektive konkrétně k podpoře školních speciálních pedagogů a psychologů v běžných školách. Výstupy projektu by měly být do roku 2014 zakotveny ve školském zákoně. Pan ministr přislíbil vyčlenit na školní poradenské služby 500 mil. ročně získaných ze zeštíhlení sítě středních škol.

PhDr. Věra Podhorná, předsedkyně Asociace pracovníků PPP, uvedla, že má jisté pochyby v souvislosti s termínem „hraniční“ žáci; uvedla, že vzdělávací podpora žákům ve školách není poskytována systematicky, protože se obvykle nejedná o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vnesla následující dotazy:

- 1) Jak budou vybírání metodici pro školská poradenská zařízení, jak bude tato metodická podpora zajištěna po ukončení projektu a zda bude metodická práce součástí přímé pedagogické činnosti zapojených odborníků
- 2) Jak bude sledována kvalita výstupů z poradenských služeb ve školských poradenských zařízeních a kdo ji bude sledovat

PhDr. Zapletalová:

- 1) Na výběru metodiků pro školská poradenská zařízení se budou podílet MŠMT, NÚV (IPPP), příslušná profesní sdružení a zřizovatelé (kraje), vybraní odborníci budou muset splňovat stanovené podmínky (zejm. odborné znalosti a zkušenosti a kvalitní výkon poradenské praxe), budou mezi nimi i odborníci působící současně na VŠ. Zajištění metodické podpory před i po ukončení projektu budou předcházet jednání se zřizovateli, na poskytování této metodické podpory je třeba celkem cca 1,5 úvazku na 1 kraj. Činnost metodiků nemůže být součástí přímé pedagogické činnosti, nejedná se o práci s klienty, ale o výkon metodické činnosti, která není součástí práce odborníka ve školském poradenském zařízení, bude hrazena projektem.

- 2) Výstupy z práce zahrnují spokojeného klienta, vlastní práce, kterou se k tomuto výstupu dojde, však má větší šíři. Sledována bude kvalita poradenského procesu i výstupů z něj, dodržování práv klientů atd., při kvalitních službách také práva pracovníků poskytujících služby. Sledování kvality bude v kompetenci metodiků (hlavní metodici – vedoucí metodici na krajích – metodici).
-

Mgr. Petr Nečina, MŠMT odbor CERA, vznesl následující připomínky:

- 1) Uvedl, že školským poradenským zařízením by měly poskytovat metodickou podporu jejich zřizovatelé, tj. kraje, a v této souvislosti se dotázal je-li už s kraji vyjednáán systém metodického vedení v rámci projektu. Zároveň uvedl, že pro metodickou podporu v krajích již existují výzvy v rámci OPVK. Stejně tak připomněl, že v rámci těchto výzev je také pro školy otevřena možnost nákupu diagnostických nástrojů.
- 2) Dále uvedl, že některé cíle navrhovaného projektu VIP III_RAMPS jsou totožné s cíli již realizovaného projektu RŠPP - VIP II. Za problém navrženého projektu považuje, že zejm. aktivita č. 1, která je zaměřena na zřizování školních poradenských pracovišť, nepřináší novou kvalitu, ale pouze zajišťuje udržitelnost předchozího projektu. Vyjádřil se, že považuje tuto aktivitu za duplicitní s aktivitou předchozího projektu. Dále poukázal na výstup „katalog“, který může být identický s již jinými realizovanými projekty v rámci OPVK.
- 3) Jako problematický uvedl jeden z cílů projektu, kterým je ověřovat i segregační model vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

PhDr. Zapletalová:

- 1) Podpora poradenským službám poskytovaná jejich zřizovateli je orientována jinak, nejedná se o odborné vedení. S kraji již bylo a bude komunikováno, předběžně souhlasí s poskytováním metodické podpory v režimu, jaký je nastaven v návrhu projektu. Cílem projektu VIP III-RAMPS je vytvoření integrovaného systému metodické podpory poradenských služeb ve školství v rámci celé ČR. Kraj není subjektem, který by mohl nakupovat diagnostické nástroje; tyto nástroje mohou jejich vydavatelé prodávat pouze těm subjektům, které disponují odborníky s kvalifikací pro jejich užívání. Diagnostické nástroje budou z projektu nakupovány a specialistům ve školách zapůjčovány.
- 2) Projektový záměr byl diskutován s p. ministrem a s nám. Němcem, byla mu přislíbena podpora. Celkově je tento projekt orientovaný zejména na metodickou podporu a integraci celého systému poradenských služeb. Projekt nezastírá, že jeho součástí je pokračování podpory ŠPP, jejichž činnost musí probíhat v souladu s vyhláškou o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Je v něm však nastavena nová aktivita vyplývající z novely vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (vejde v platnost 1.9.2011), zaměřená na vytváření vyrovnávacích a uplatňování podpůrných opatření. V souvislosti s tím se bude projekt zaměřovat i na otázky vzdělávání tzv. „hraničních“ žáků. Poradenské služby školních psychologů/školních speciálních pedagogů navíc nejsou v ČR zavedeny dlouho, proto je třeba pokračovat v ověřování jejich možností. Vládní prohlášení zavazuje MŠMT k podpoře školních poradenských služeb; podpora byla projektu přislíbena také v souvislosti se skutečností, že aktuálně není možné tento závazek zajistit ze státního rozpočtu. Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb připravovaný v rámci ESF projektu UPOL (na tomto projektu

se divize IPPP podílí jako partner bez finančního příspěvku) se týká pouze žáků se zdravotním postižením a definuje zejména míru jejich postižení; projekt RAMPS se bude orientovat na žáky se všemi typy speciálních vzdělávacích potřeb s cílem vydefinovat jejich podporu, která bude hrazena z veřejného rozpočtu.

- 3) Uvedený cíl směřuje k ověření toho, co by bylo možné změnit ve školách samostatně zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami - tento systém vzdělávání byl v projektovém záměru nazván segregací; vzhledem k negativní konotaci tohoto slova bude text upraven.

Mgr. Miroslav Raindl konstatoval, že v současné době probíhají práce na novelizaci zákona o ústavní výchově a preventivně výchovné péči a že k tomu je třeba ověřit komplex opatření

PhDr. Zapletalová: Klíčová aktivita č. 6 umožňuje ověření služeb SVP školám, které nemají vlastního školního psychologa nebo školního speciálního pedagoga. Odborníci středisek budou poskytovat především služby zaměřené na prevenci a řešení poruch chování žáků a budou pracovat s pedagogy podobně jako školní specialisté.

PhDr. Petra Novotná, PPP Ústí nad Orlicí, vznesla dotaz ohledně možnosti navýšení počtu pracovníků školských poradenských zařízení v souvislosti s rozšířením jejich povinností v novelizované vyhlášce o poskytování poradenských služeb (dotaz se netýkal projektového záměru).

PhDr. Zapletalová: Předpokládá se, že metodická podpora pro školská poradenská zařízení, kterou projekt zavádí, pomůže definovat problémy a že z výstupů projektu vyplyne, jaké změny v legislativě a organizaci poradenských služeb jsou potřebné. Projekt navyšuje počty úvazků v PPP, ale s cílem metodické podpory, tj. nikoliv s cílem řešení obligatorních úkolů.

Mgr. Marešová vznesla dotaz, zda se k návrhu katalogu, který bude podkladem pro stanovování podpůrných a vyrovnávacích opatření a je jedním z plánovaných výstupů projektu, budou vázat i finanční prostředky na uplatňování konkrétních opatření.

Dr. Zapletalová: Katalog by měl vytvořit přehled kategorizace pomoci, finanční prostředky v rámci projektu řešeny nebudou, mohou být zprůhledněny nároky.

PhDr. Václava Masáková připomněla systém metodické podpory ze strany krajských poraden, který byl přerušen v souvislosti s jejich zrušením v letech 1990-1991. Uvedla rozdíly mezi obsahem práce školního psychologa a psychologa PPP a v této souvislosti znovu zdůraznila nutnost jejich vzájemné spolupráce, která musí být vyladěna vždy podle podmínek té které školy a PPP.

PhDr. Zapletalová: Přínos metodické podpory tak, jak je v projektu nastavena, je mj. i v integraci a lepším propojení školních a školských poradenských služeb. Metodici pro školy se budou pravidelně setkávat s metodiky pro školská poradenská zařízení a střediska výchovné péče. Předpokládá se, že tato setkávání napomůžou také k upřesnění potřeb jednotlivých škol v oblasti služeb školských poradenských zařízení a středisek.

V závěru se diskuse zaměřila na přínosy integrované metodické podpory k lepší spolupráci poskytovatelů poradenských služeb, zkvalitnění a zvýšení efektivity těchto služeb. Další dotazy a připomínky k projektu nebyly vzneseny.

Zapsala: PhDr. Ivana Slavíková

Zkontrolovaly: PhDr. Jana Zapletalová, Mgr. Blanka Hrbková